



# de Vuurbloem

verschillend-zijn waarderen  
preventie en geweldloze hantering van conflicten

www.devuurbloem.be -- info@devuurbloem.be  
Generaal Lemanlaan 126, 8310 Brugge

## Nieuwsbrief nummer 21, januari 2018



### Inhoud:

- **Getuigenis in de opvoeding: De ruimtebel**
- **Evenwaardigheid en Geweldloze Conflicthantering als mondiale fundamenten voor vrede**
- **Onze rubriek 'Appels en citroenen'**
- **Het JUMP-project**
- **Enkele reacties van deelnemers aan het traject 2017-2018**
- **Agenda 2018**

### Getuigenis in de opvoeding: De ruimtebel

#### 5 jaar geleden...

Stan, een enthousiaste spring-in't veld, stoere buitenkant en kwetsbare binnenkant, weet soms met zijn energie geen blijf, voelt zich vlug bedreigd en kan vaak zowel zijn enthousiasme als zijn frustraties moeilijk beharen. Hij zat in de derde kleuterklas toen. Hij was pas van school veranderd vanuit een nood aan meer speelruimte en kleinere klasgroepen.

Op deze nieuwe school is er's morgens in elke groep een communicatieronde. Iedereen kan er kwijt wat hij/zij graag wil delen. Een conflict op de speelplaats waar Stan bij betrokken is, krijgt de aandacht. Elke betrokkene doet zijn verhaal. Het gaat niet om gelijk of ongelijk, juist of fout. Juf Trien - voor de kinderen gewoon Trien (begeleiders en coördinator worden met de voornaam aangesproken) - gaat hier op in en vertelt over de 'eigenruimte' die elke een heeft.

Het ene kind heeft weinig 'eigenruimte' rondom zich nodig. Zo weinig zelfs dat anderen heel dicht kunnen komen en het nog aangenaam aanvoelt. Anderen hebben een grote 'eigenruimte' nodig en hebben gauw het gevoel dat anderen te dicht komen. Het is allebei ok, het een is niet beter dan het ander. Je kan het vergelijken met een zeepbel. Je hebt grote en kleine. Als je er te dicht bij komt en ze aanraakt, gaat ze knallen of openspringen. Zo ook met je eigen 'ruimtebel' ... Kinderen voelen of ze een grote ruimtebel hebben en hoe ze dat herkennen, anderen voelen dat ze een kleine ruimtebel hebben en delen hoe ze dit ervaren.



In een volgende stap wordt besproken dat je voorzichtig kan aanvoelen hoe dicht je kan komen bij de vriendjes in de klas en hoe dicht anderen bij jou kunnen komen. Als je weet dat iemand veel 'eigenruimte' en een grote ruimtebel nodig heeft, kan je die voorzichtig benaderen en alltast hoe dicht je kan komen. Er wordt overlegt en geoeft. Ook hoe ze voor elkaar de ruimtebel mee kunnen bewaken opdat ze niet 'ontpluf' of 'knalt' ... Blijkbaar is de eigen ruimtebel ook sterk afhankelijk van wie er nader! Heel belangrijk. Wat kan je aangeven dat je een kleine klasgenootje een kleine eigenruimte nodig hebt en je comfortabel blijft voelen en ... omgekeerd, en waarom...

herstellen..."

Ik sta even paf, had eigenlijk een verhaal verwacht van schuld en gelijk ... Het doet er niet meer toe wat er gebeurd is. Ik herken meteen dat Stan, los van zijn aandeel in de opengespatte ruimtebel, zich ook kan inleven hoe Sterre zich nu voelt. Na het middagmaal zit Sterre rustig een hondenzwembad te bouwen. Stan heeft een dactylo-oefening achter de rug en wil graag meespelen. Ik vraag om met voorzichtigheid en zorg af te tasten hoe dicht hij bij Sterre kan komen. En wat denk je... even later zitten ze samen gezellig te bouwen en genieten van het samenspel en samenzijn.

Marie-Jeanne

### Het deed me dromen van Evenwaardigheid en Geweldloze Conflicthantering als mondiale fundamenten voor vrede

#### Verbinding ter nagedachtenis. Knokke, 5 november rond 17.30 u.

Aan het monument voor gesneuvelden uit WO I verzamelen enkele honderden mensen, niet gehaat, uitgenodigd en meegelokt door doedelzakmuziek uit een driedelige stoet: een geleding militairen, zo waren ze toch verkleed; een geleding doedelzakspelers; een geleding in rood-zwart uitgedoste fanfare. Er wordt gepraat, gelachen. Honden blaffen met strak gespannen voor- en achterpoten aan hellende touwen door toevallige ontmoetingen.

De muziek houdt op. Aan een micro wordt in drie talen een gedicht voorgelezen uit en over respect voor jong-gesneuvelden in oorlogstijd. De fanfare zal het volkslied spelen van Nederland, Canada en België. De muziek raakt gevoelens. Emoties vertalen zich in ingetogen gelaten, gezichten. Gestalten blijven mensen, verstilld, verrast, verbonden, verenigd in een enig uniek moment. Er moest eerst oorlog zijn, honderd jaar geleden.

Ik voel de dieperliggende thuisgrond bij het eigen volkslied. Ik voel wat zwervers, migranten, onbewust meedragers, de ongedefinieerde inwendige band met de plek, de lucht, het land, het water, de natuur waar zij/hij geboren is. Er moest eerst oorlog zijn.

De stilte wordt bewustzijn. Bewustzijn wordt een wens: het zou bijzonder menselijk zijn als we elkaar evenwaardig kunnen benaderen, alleen al omdat we mensen zijn. Even de ogen sluiten voor elk gedrag. Uiterst moeilijk, om het daarna te hebben over gedrag en verantwoordelijkheid en inleving en onderliggende oorzaken en ... Evenwaardigheid in beleving, als universeel fundament, gedeeld door alle mensen, voor de meest fundamentele basisbehoefte: vrede.

Vrede ook bij meningsverschillen en conflicten, begeleid door de radicale keuze voor geweldloze conflicthantering.

De Vuurbloem is met haar wens en gedachtegoed een trendssetter, samen met vele anderen, in stilte. Te stil? Zoals in de modewereld mag een trend de catwalk op om te etaleren en te inspireren, om 'gedragen' te worden. Er zijn immers mondiale 'middelen' genoeg om overal te kiezen voor vrede.

Tijdens de hymnen waren er geen honden die met strak gespannen poten en lijven elkaar aanblaffen, of ik hoorde en zag hen niet. Doen dieren het soms al even goed als mensen ... of omgekeerd?

Eca



### Onze rubriek 'Appels en citroenen'

'Appels en citroenen' is een vaste rubriek in de Nieuwsbrief van De Vuurbloem. Tijdens een korte periode worden elementen geplukt uit de media en eventueel aangevuld met een beperkte verduidelijking. Ze worden zonder oordeel of interpretatie naast elkaar gezet. De 'werkelijkheidswaarde' ervan wordt niet gecontroleerd. Evenmin wil de keuze van de 'uittreksels' een politiek label of een links/rechts/centrum-etiket krijgen. Wel willen wij jou uitnodigen om ze te laten bezinken, om vast te stellen welke gedachten ze bij jou doen opkomen, om te voelen welke emoties ze creëren. Eventueel kan je een stille wens formuleren die een bijdrage kan zijn aan Evenwaardigheid tussen mensen.

Je kan je gedachten, emoties, wens in een mailtje zenden aan [info@devuurbloem.be](mailto:info@devuurbloem.be).

Wat De Vuurbloem ermee aanvangt, staat nog niet vast. We zien wel. Ook daarrond is elke suggestie welkom: cocreatie?

#### De grove middelen – Appels of citroenen?

Dat er klachten zijn over grensoverschrijdend gedrag van een televisiemaker, zal geen twiifel meer oproepen. Wellicht is dit bij de tv-maker uitgegroeid tot een persoonlijke cultuur gestoeld op macht en succes. Misschien ook gedreven door een hoge productie van testosteron.

Op radio 1 kwam vanmorgen nog aan bod dat succesvolle mensen in een machtspositie net daardoor meer van dit drijvend mannelijk hormoon produceren. Van machtige mensen wordt verwacht dat ze met deze 'hormoonaanranding' kunnen omgaan.

In onze cultuur geldt sanctioneren als uniek middel om op te treden tegen grensoverschrijdend gedrag. Zou ook dit sanctioneren een selectief gebeuren zijn, ingegeven door drang en macht?

#### Stille krachten – Citroenen of appels?

Het is een sterke houding van enkele dames om via een geëigende weg te melden hoe ver ze bepaald gedrag grensoverschrijdend hebben ervaren. Ze zochten de weg van overleg, in stilte, met een preventie-adviseur. Ze gaven aan dat ze de tv-maker niet wilden sanctioneren of terugpakken, wel dat ze wilden dat hij zijn gedrag bijstuurde. Kon die wens hoog voorop geplaatst worden uit respect voor de dames? Kon die wens ook als doel geformuleerd worden voor elke actie? Kon er een zoektocht ontstaan naar wegen om in alle discretie ook de andere partij te betrekken in bewustwording en mee te nemen in 'geweldloze conflicthantering'? Non-violent-communication (Geweldloze of verbindende of duurzame communicatie) had hierin een optimale rol kunnen spelen vanuit wederzijds respect, met groeimogelijkheden. Nu geeft het de indruk dat beide partijen in zak en as zitten! Wij, mensen, zijn toch wel tot anders in staat dan wat er nu wordt gecreëerd?

Durven we ook verder nadenken in welke andere omstandigheden de integriteit van mensen ook geschonden wordt? Zou het armoede-leven in 'zwarte sneeuw' ook de fysieke, psychische, mentale integriteit van volwassenen en kinderen aantasten?



#### Naar aanleiding van de Paradise papers:

**Multinationale ondernemingen en hun meenwaarde voor een regio, voor een land.**

De Paradise papers zetten me aan om op zoek te gaan naar de 'weldoende' effecten van multinationale ondernemingen. Uit mijn 'leeswerk' volgt hieronder een samenvatting.

Studies van economen en denktanks geven de meerwaarde aan van multinationale ondernemingen. Door hun werk in verschillende landen kunnen ze het beste op het domein van innovatie samen brengen in nieuwe werken productietechnieken en productontwikkelingen. De regio of het land waarin ze gevestigd zijn, haalt 'reclame' uit de successen van een multinational. Die successen scheppen een grotere aantrekkelijkheid van regionale ondernemingen in dezelfde of aanleunende branches op regionaal en internationaal niveau. De kleine Belgische brouwers met 'speciale bieren' golven mee op de successen van een wereldwijze bierbrouwer als AB Inbev.

De werkgelegenheid die ze zelf creëren zorgt ervoor dat meer mensen aan een job geraken en over een ruimer inkomen beschikken. Daarnaast ontstaan in de schaduw van multinationals ook andere (toeleverings-)bedrijven met een surplus aan werkgelegenheid. Zie het succes van Volvo in Leestakker en aanbeleidende toeleveringsbedrijven. De loedigevenanden in multinationals verwerven expliciete leidinggevende capaciteiten die ze bij een jobwissel kunnen aanwenden in regionale bedrijven om sneller te ontwikkelen. In een aantal gevallen geven ze ook sociale voordelen aan hun werknemers waardoor die gezinnen zich vlatter kunnen ontwikkelen in de maatschappij.

#### Uit een nieuwsbericht op radio 1 naar aanleiding van de Paradise papers:

Multinationale ondernemingen houden de pen vast van fiscale wetgeving waardoor er van bij het ontstaan van de wetgeving achterpoorten worden ingebouwd om aan 'fiscale optimalisatie' te doen. Dergelijke ondernemingen hebben middelen genoeg om de meest gespecialiseerde fiscale specialisten tegen hoge verloningen in te huren.

#### Uit DS 14 november 2017 - Paul De Grauwe (prof. aan de Londen School of Economics):

... De Franse econoom Gabriël Zucman heeft onthutsende cijfers uitgebracht over de omvang van de belastingontwijking in Europa. De ontwijking is het gevolg van verschillende belastingstarieven en -regels. Het gevolg is dat er massale verschuivingen van de winsten gebeuren naar plaatsen waar de belastingssystemen het meest gunstig zijn, o.a. naar Nederland, Luxemburg en ook naar België. Die landen onttutselen grote hoeveelheden belastingen aan andere EU-landen.

... We laten in Europa nu toe dat de rijkste klasse in de maatschappij zich onttrekt aan de normale regels van belastingshelling, terwijl het grootste deel van het succes van die klasse berust op het feit dat ze heeft kunnen profiteren van collectieve voorzieningen zoals onderwijs, onderzoek, volksgezondheid, infrastructuur, ...

#### Uit DS 14 november 2017 - Matthias Somers (filosoof en wetenschappelijk medewerker van de progressieve denktank Minerva):

In Nederland ... Leerkrachten die om meer ondersteuning smeekten, werden met een kluitje in het riet gestuurd. Voor jeugdverzorg, die kampt met eilientange wachtlijsten: geld. Voor de geestelijke gezondheidszorg: geen geld.

#### Voetbal op zaterdag 11 november 2017:

Na de overwinning van Marokko op Ivoorkust plaatste Marokko zich voor deelname aan de wereldkampioenschap voetbal in Rusland in 2018. Na de wedstrijd braken rellen uit met verwoestingen, inbraken en diefstal in de Brusselse binnenstad.

#### Na de rellen op zaterdagavond 11 november 2017 in Brusselse wijken:

De Brusselse staatssecretaris Bianca De Baets klaagt erover dat in delen van Brussel de leefomstandigheden erbarmelijk zijn. Misdaad en drugsproblematieken tiereer welig. Ze klaagt het stadsbestuur aan omdat er te weinig wordt gedaan om de leefomstandigheden in de wijk(en) te verbeteren.

*Mij lijkt dat er hier een link bestaat met de verbetering waarmee migranten naar Europa willen uitwijken voor een beter leven. De manier is anders, de contexten zijn sterk verschillend.*

#### Uit DS 14 november 2017 - Wilmots zonder ontslagbrief terug naar België:

Wilmots is met een jaarloon van ruim 1 miljoen euro de best betaalde coach van Afrika.

(Hij werd als coach ontslagen nadat de nationale voetbalploeg van Ivoorkust zich door een nederlaag tegen Marokko niet kon plaatsen voor deelname aan het wereldkampioenschap voetbal in 2018)

#### Uit Index Mundi:

In 2006 leefde 42% van de bevolking in Ivoorkust onder de armoedegrens.

#### Uit Beleggers - Plaats.com - Jos Stelendam 1/11/2016:

Buurgroot kample lang met politieke onrust en een Ivoorkoort. Nu de rust is teruggekeerd, zijn er nog steeds veel problemen. De helft van de inwoners leeft bijvoorbeeld nu steeds in armoede. Er is echter duidelijk sprake van vooruitgang.

Desondanks is slechts 40% van de Ivoirianen direct aangesloten op het energienet. Velen kunnen zich nog geen meterkast veroorloven. De regering is daarom een campagne begonnen om gratis meterkasten te leveren. Het IMF heeft vertrouwen dat spoedig een groter deel van de bevolking zal kunnen profiteren van de middelen die het land heeft. De organisatie verwacht dat het bbp in Ivoorkust tussen 2017 en 2020 met 7,4% zal groeien.

### Het JUMP-project van De Vuurbloem, ondersteund door Lions Club Brugge

De eerste stappen zijn gezet. Weliswaar in een andere richting dan oorspronkelijk gedacht. Wel met de optie om met meer mensen en met vernieuwde inzichten op stap te kunnen gaan met kinderen, jongeren met moeilijkheden, met hun leerkrachten en ouders.

De Vuurbloem is bezig met het uitwerken van een samenwerkingsverband met vzw SPOOR uit Brugge. SPOOR Brugge staat voor Samenwerking rond Preventie in het kader van Opvoeding en Onderwijs Regio Brugge. De eerste optie van het samenwerkingsverband is een opleiding in 'Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet'. De grondlegger van deze inzichten is Haim Oster. In een eerste traject willen we een honderdtal geïnteresseerden in de opleiding meemenen. Heb je interesse om verder op de hoogte gehouden te worden? Stuur een mailtje naar: [info@devuurbloem.be](mailto:info@devuurbloem.be)

Meer informatie in een volgende Nieuwsbrief.

### Enkele reacties van deelnemers aan het traject 2017-2018

"Deze cursus is heel verrijkend! De inzichten die men krijgt door de aangereikte modellen zijn verhelderend in de manier waarop we soms communiceren met elkaar. De verhalen van medecursisten verplichten je om eens aan de andere kant te durven kijken."

"Het is een diepgaande reflectie over eigen waarden in communicatie. Het is een proces van kennis verwerven in de eigen keten, de eigen escalatie van gedachten en reacties, waarbij er duidelijke handvaten aangegeven worden om te komen tot meer evenwicht in de gehanteerde taal naar elkaar. In essentie is het het verlies van wapens, maar ook geen nood meer hebben aan bescherming. Beiden geven rust."

Mineke Viarens

"Conflicten vermijden kan meer en beter zijn dan ze te ontlopen. Erken tijdig de spelenvaarden waardoor ze ontstaan, leer de methode om hierop in te grijpen, voor het te laat is."

Jo Leenders



Jef en Lien, van P.Patfoort, A.Delmé en P.Delmé

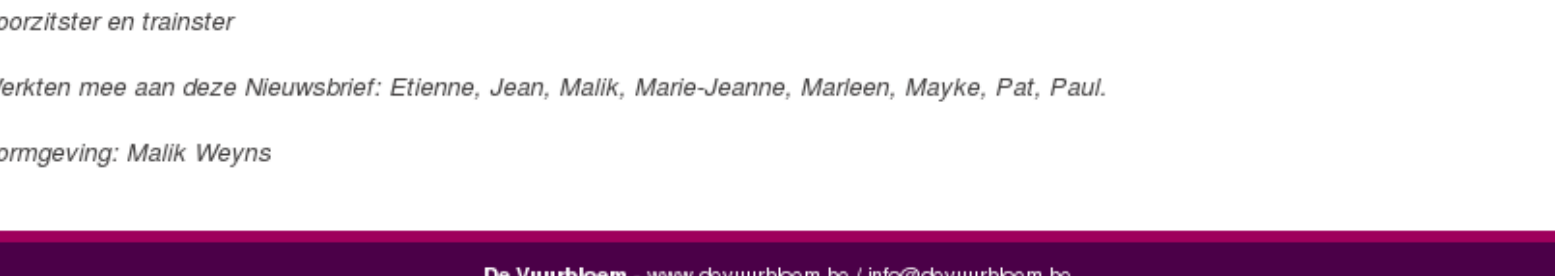
### Agenda 2018

- Do 18/01/2018 Start tweedaagse 'Verdediging zonder aanval. Geweldloos omgaan met elkaar met het Meerdere-mindere-Evenwaardigheidsmodel', in Antwerpen, do 18/01/2018 & do 25/01/2018, 09.00u - 17.00u
- Ma 12/02/2018 Praatforum in Brugge, 19.30u - 22.00u
- Do 1/03/2018 Voordracht 'Concrete steps towards Peace', in Leuven, 20.00u
- Ma 9/04/2018 Praatforum in Brugge, 19.30u - 22.00u
- Ma 11/06/2018 Praatforum in Brugge, 19.30u - 22.00u
- Do 20/09/2018 Start tweedaagse 'Verdediging zonder aanval. Geweldloos omgaan met elkaar met het Meerdere-mindere-Evenwaardigheidsmodel', in Leuven, do 20/09/2018 & do 27/09/2018, 09.00u - 17.00
- Za 6/10/2018 Start vervolgtweedaagse op een traject van de Vuurbloem, za 06/10/2018 & za 10/11/2018, 09.30u - 17.00u
- Za 13/10/2018 Dag 'Preventie en geweldloze hantering van conflicten', in Antwerpen, 09.30u - 17.00u
- Ma 17/11/2018 Start traject 'Preventie en geweldloze hantering van conflicten', afwisselend in Antwerpen en in Brugge, za 17/11/2018, za 15/12/2018, za 19/01/2019, za 16/02/2019 & za 16/03/2019.

Voor meer informatie: zie [www.devuurbloem.be](http://www.devuurbloem.be)

### Wil je eens snuisteren in onze bibliotheek en een boek uitleenen van De Vuurbloem?

Maandelijks openingsuren van de bibliotheek van De Vuurbloem:				
maandag	week 1	week 2	week 3	week 4
dinsdag	1ste dinsdag 17u30-20u30		3de dinsdag 17u30-20u30	
woensdag				
donderdag				
vrijdag				
zaterdag		2de zaterdag 9u-12u		
zondag				4de zondag 13u30-16u30
Of ook nog steeds op afspraak op: 050 / 37 10 17				
Adres: Huyze Brigidhiannon, Rapaertstraat 39, 8310 Asselbroek-Brugge				



In naam van ons hele Vuurbloemteam wens ik je een heel Gelukkig Nieuwjaar!

Pat Patfoort  
Voorzitter en trainer

Werken mee aan deze Nieuwsbrief: Etienne, Jean, Malik, Marie-Jeanne, Marleen, Mayke, Pat, Paul.

Vormgeving: Malik Weyns



